

Teodor Križka:

Zlo si vždy vyberá obdobia najväčších sviatkov, aby ľudí vytrhlo z pôstu, z prípravy na najväčší dar, aký sa človeku mohol dostať - umučenie Ježiša Krista na kríži, jeho zmŕtvychvstanie, jeho vykúpenie Adama zo zatratenia, ktoré si spôsobil vlastnou neposlušnosťou, vlastným hriechom. Upriamme zrak na Golgotu, a nie do pekla nenávisti, osočovania, urážok. Vášne nie sú dobrý radca.

Poznal som veľa veľkých ľudí, ktorí sa stali veľkými, keď sa stali malými, aby sa v nich prejavila mohutnosť Svätého Ducha.

Heroizmus sa začína tam, kde už človek nevládze..

Keď doba vyzliekla človeka z kroja, vyzliekla ho z piesne, z rozprávky, z mýtu, teda zo symbolického, ornamentálneho, metafyzického vnímania jeho života. Človek osamel zoči-voči údely, postupne sa stratil medzi regálmi hypermarketu, na ktorý sa premenil život. Ak sa podarí vyzliecť človeka aj z viery, po človeku nezostane ani stopy.

Boh neprebýva v masách, Boh prebýva v jednotlivcej milujúcej duši.

Kto miluje, nezostane mu čas ani priestor na závišť.

Ľudstvo sa vydalo cestou umelého intelektu. Ale pre spásu ľudskej duše to nemá nijaký význam. Ľudská duša, to nie je komplex informácií a schopnosť s nimi narábať, ale súcť, láska, schopnosť veriť bez toho, či mi je to výhodné, alebo si tým poškodím. Umelý intelekt je nezúčastnený, ľahostajný k mravnosti, ktorá nemá nič spoločné s matematikou. Preto Boh kresťanov nie je bohom akýchkoľvek spoločenstiev, ktoré veria vo Veľkého architekta vesmíru, stvoriteľa bez lásky a morálky, akéhosi Machiavelliho nebies.

Hrdinstvo až na smrť nemusí byť martýriom, no martýrium je hrdinstvom vždy.

Ako je to zvláštne zariadené: na človeka sa zvyčajne nenalepia fialky, ale bodliaky, v prenesenom i v priamom zmysle slova...

Filozofia, ba ani umenie, neoznamujú výsledok, ale cestu k nemu. Tak aj náboženstvo nie je cieľom, ale cestou, symbolicky sa to usilujeme potvrdzovať púťami. Ale ak putujú nohy a náš duch prešľapuje z nohy na nohu, do cieľa dôjde iba náš prach. Boh neskúma, ako ďaleko sme došli, lebo je spravodlivý. Zaujíma sa, či kráčame.

Každé ráno je prvé i posledné, práve tak aj noc...

Neochorel nám ten liberalizmus na chrípku totalitarizmu?

Nie je spravodlivejšie pre dušu skôr niekomu pridať ako ubrať? A tu vidím toľko horlivosti pri uberaní...

Nie je nijaká námaha spôsobovať chaos, rozpad, entropia je samozrejماً. Na prekonanie rozpadu treba vynakladať vôľu a energiu. Asi to je rozdiel paradigiem života a smrti, a i umenia.

Násilná láska, resp. láska nasilu, proti vôli, jednosmerná, je terorizmus. Láskou netreba umárať, láskou treba dvíhať.

Náboženstvo človeka, tzv. humanizmus, privodí zákonite k popretiu človeka. Jedine viera a úcta k Bohu spôsobuje silu, ktorá prekonáva naše limity, teda vracia nám obraz a podobu Božiu.

Veci, ktoré nám pripomínajú najvzácnejšie okamihy života, nevyhadzujeme, ale ich opatrujeme, hoci dávno stratili svoju funkčnosť. Nezavadzajú nám, hoci z nich treba utierať prach. Ako teda môžeme vyhadzovať zo svojej pamäti človeka? Lebo nám ublížil? A vieme my, či práve vtedy nekričal o pomoc? Sme na Boží obraz a podobu, ale Boh na nás nikdy nezabúda, hoci sme Jeho obraz neraz pokrivilí a pohoršili tak ostatných. Možno práve pre náš škaredý skutok niekto neurobil posledný krok k obráteniu, a my o tom nemáme ani potuchy. Každý z nás má núdzu v milosrdenstve voči sebe. Ale tú núdzu pokrývame milosrdenstvom voči iným. Naše milosrdenstvo nepotrebujú čistí, naše milosrdenstvo potrebujú práve takí chybujúci ako my.

Niektorí ľudia sa sťažujú, že ich iní iba pozorujú. Ale vstúpiť do sociálnych sietí je ako vyjsť na ulicu alebo aspoň vystúpiť na balkón. Načo mi je urazená fóbia z ľudských rečí? Alebo chcem iba svoj úzky okruh známych, ktorým dôverujem? S tými sa predsa treba stretávať naživo! Kedysi išla pošta od odosielateľa k adresátovi aj pol roka, a odpoveď rovnako dlho. A akí boli ľudia šťastní! Písali listy kaligrafickým písmom a naplňali ich obsahom ako na večnosť. Prečo sú sociálne siete plné táranín?! Lebo sme stratili pocit hodnoty komunikácie, už nielen božskosti slova. Veď máme ako na dlani možnosť prihovoriť sa k jedinečným ľuďom, ktorých by sme nikdy nestretli! Ak im nemám čo povedať, tak aspoň odfoťím, čo som si pripravil na večeru. Ale lepšie je podeliť sa nie o virtuálne dobroty, ale o to dobré vo mne.

Ako málo stačí, a Slováci vedú medzi sebou vojnu v mene súperiacich mocností, akoby im jedna alebo druhá niesla na tácke blahobyť, a nie hlavu Jána Krstiteľa...

Ostatná relácia filmového režiséra Nikitu Michalkova "Besogon" (voľne preložené ako Vyháňanie besov) iba po ďalší raz potvrdzuje, že niet zrážky civilizácií, niet zrážky Ameriky a Ruska, ale že je zrážka božského a satanského, ak chcete, dobrého a zlého, zrážka Kaina s Ábelom, zrážka Babylonu s Kristom. Táto zrážka sa uskutočňuje v každom z nás, či si to uvedomujeme, či nie. Je to základný príznak dejín, a my sa na nich zúčastňujeme i myšlienkou, i slovom, i skutkom, a žiaden z nich nie je bezvýznamný, akokoľvek sa javí ako bezmocný.

Bytie sa chvie. Bytie sa vlní. Je to kružnica rozvinutá v čase, teda sínusoida, niečo ako príliv a odliv, vzostup a pád. Kto nájde toto chvenie, azda dozrie k harmónii s ním. K pokoju.

Každý človek má dobré aj zlé stránky. Je šťastím, keď je obklopený ľuďmi a okolnosťami, ktoré provokujú tie dobré a dovoľia ustupovať do úzadia tým zlým

Najhoršie je, že masa nemá názor, masa len preberá názory, ktoré formulujú autori mainstreamu. Nijaký úpadok by nemal šancu, keby masa myslela vlastnou hlavou.

Medzi revolúciou a kontrarevolúciou postavili strašiaka, akýsi čínsky múr, ktorý nazvali fašizmom. Je to železná opona stáročnej studenej vojny, pomocou ktorej chcú zabetónovať svoje krvavé víťazstvá.

Sme ako sitá: cez niektoré prepadnú otruby, cez iné múka.

Je toľko dôvodov súdiť a iba jeden dôvod milovať...

Bezverie je najhroznejšia zbraň, hroznejšia ako celý jadrový arzenál.

V čom je zmysel bytia? V pití? v bití? Nie, v samom bytí!

Predstavte si, aspoň teoreticky, že by mal plod v matkinom tele vlastnú logiku, svoje náboženstvo slobody a v ruke zbraň. Ak by to boli dvoj-, troj, iks-čatá, mohli by založiť dokonca lóžu. Začali by pociťovať všetky obmedzenia prenatálneho života a nedočkali by sa času pôrodu, ale vyhlásili by matke vojnu. Takto sa správa voľnomyšlienkarstvo v maternici kresťanskej civilizácie. Ak zvíťazí, zabije matku a zahynie, ak sa nad ním nezľutuje iná civilizácia, napr. tá aktuálna, islamská. Ale tá mu už tie deviantné myšlienky z hlavy vytlačí. Našťastie, koniec dejín je známy a vyzerá úplne inak.

Chudoba či bohatstvo v materiálnom zmysle nie sú kritériom spravodlivého ideálu. Aj jedno aj druhé nesie riziko duchovnej involúcie. Pravda, ukazuje sa, že bohatstvo ju väčšmi urýchljuje.

Napadlo mi: Môže byť plnosť prázdnotou? Môže teda plnosť zomrieť? Ak nie, tak nijakej prázdnoty niet, je iba plnosť na rozličnom stupni odkrývania sa či prejavu. Umierať môže iba jednotlivosť v plnosti, ale smrť je vtedy iba metaforou premeny z jednej kvality do druhej, ako je to u chrobáka alebo motýľa alebo vtáka, ale nakoniec u každého organizmu.

Ľudia tak radi personifikujú zlo. Vedie ich ilúzia, že odstránením osoby odstránili aj zlo. Ale zlo je duch.

Premietol som si časy účinkovania Ježiša na dnešnú dobu. A hneď som uvidel davu farizejov a zákonníkov, ktoré by sledili na každú jeho "chybu", aby sa mohli

pohoršovať a utekať so žalobou k vrchnosti. A koľko Kajfášov by sa našlo, a koľko Pontských Pilátov! A aj vojakov, ktorí by o jeho rúcho ťahali žreb. Naostatok, existujú aj takí, ktorí chápu Judáša a tvrdia o ňom, že bol najväčší demokrat...

Terorizovať sa dá aj láskou, ak lásku prestávame chápať ako najvyšší prejav možnej slobody. Aká je to láska, ktorá je zamilovaná do vlastného ideálu a tým mláti po hlave objekt, na ktorý sama ideál preniesla?

28. januára 1853 sa narodil veľký ruský filozof Vladimir Soloviov. Jeho posledná esej Legenda o Antikristovi, napísaná roku 1900, predpovedá charakter budúcich Spojených štátov európskych, ktoré nám prisľúbili do roku 2025...

Láska je gravitácia, ktorá udržiava vesmír v usporiadanom pohybe...

Niekedy ma zaskočí, keď sa aj vyznávači pravdy pýtajú, odkiaľ ten človek berie silu, že sa usiluje hovoriť pravdu? Kto za ním stojí! Nie je to drzosť? A ja si myslím, že pravda naopak šetrí mnoho síl, ktoré lož potrebuje na zápas so svedomím, a naostatok vás urobí čitateľnými pre spravodajské služby, čím sa vyhnete mnohým nedorozumeniam...

Ako sa rodič teší, keď jeho dieťa v predškolskom veku deklamuje veršovačky, ktorým ani dobre nerozumie, no vyzerá to ako veľký výkon, tak aj Pán Boh má radosť, keď v začiatkoch opakujeme naučené múdrosti a citáty z Evanjelia. No nazdávam sa, že omnoho väčšiu radosť má z nás v dospelosti, keď počuje naše vlastné vyznania zo zážitku našej osobnej lásky k nemu. Citáty si vieme dohľadať, bez väčšej námahy, ale skutočnú lásku predstierať ťažko.

Každá modernita sa zákonite zvrhne v mŕtvolnú schému. Tradícia zostane živá naveky...

Samé slnečné dni zapríčiňujú púšť. (Arabské príslovie)

Niet objavu, ktorý by sa človek nepokúsil použiť ako zbraň v úsilí o prevahu nad súperom. Ale nijaká prevaha neznamená obhajobu pravdy, ako ju neznamená ani slabosť. Nie je spravodlivý svet monopolárny, ale spravodlivý nebude ani bipolárny či multipolárny. Spravodlivosť sa nemôže obmedziť na rozdelenie materiálnych dohier. Spravodlivosť je derivát nášho akceptovania Božej zvrchovanosti.

Abrahám bol syn výrobcu modiel. A predsa opustil výhodné dedičstvo a dal sa do služieb toho, ktorý o sebe povedal Som, ktorý som.

Kam by som utekal? Kde si, Pane? Vo mne. Upracem ti preto svoj dom... Dom svojho vnútra. A aký je ten dom, keď je uprataný? Plný lásky. Ale láska nie je (iba) stav fertilnej infantility. Láska je objavenie zmyslu bolesti.

Dobro je pre skepsu na smiech. Skepsa sa bojí uveriť. Neuverí ani vtedy, keď vloží prsty do rán ako Tomáš. Keby totiž skepsa uverila, zaplakala by nad sebou.

Tieto umelo vyvolané krízy sú dobré na to, aby sa človek ubezpečil, kto je kto, kto vie myslieť vlastnou hlavou, koho názor kopíruje davovú psychózu, kto ju pomáha tvoriť a pod. Obraz je síce tristný, ale pravda je dobré východisko, na rozdiel od ilúzie.

Pre Kaina je Ábel vinný už tým, že sa narodil...

Nešťastím, ale aj istou výhodou malých národov je, že žijú akoby na malej orechovej škrupinke a zabúdajú vnímať oceán. Potácajú sa na vlnách sem a tam, krúti sa vo víroch. Len mi pripadá tristné, ak jednu udalosť, čo ako tragickú, vnímajú izolovane od oceánu. Vnímajú vraždy ako aroganciu mafiánov. Ale práve ten jasný poukaz na pôvod zločinu by mal ľudí nútiť k uvažovaniu. Násilenstvá sa nedejú iba tak. Vraždy nebývajú samoučelné. Práve v tej spravodlivej reakcii, ktorá nastala a za iných okolností by nemala takmer šancu na úspech, by som možno hľadal motív.

Boh je plnosť ciest, absolútne krátkych i absolútne nekonečných. Dá sa s ním byť okamžite, i nedôjsť k nemu nikdy. Spoj k nemu je viera, nádej, láska.

Revolucionári ako všetci vzbúrenci vnucujú predstavu, že sloboda je vec, ktorá leží v kráľovskom paláci, na úrade vlády, v bunkri diktátora. Sloboda je stav vedomia. Môžete podpáliť akýkoľvek palác, od Kremľa po Biely dom, a zostať otrokom.

Stačí sa letmo pozrieť na to, kde sa historická pamäť potláča a kde sa naopak cieľavedomo pestuje, aby sme videli plánované hranice budúcich štátov. Hedonizmus, zábava ako životný program, strata zmyslu pre hrdinstvo a obeť, pestovanie skepsy, to všetko sa stáva životným štýlom národov určených na porážku.

Zmätenie jazykov sa dá prekonať, horšie sa prekonáva zmätenie významov...

Hľadanie nepriateľa je hľadanie antilásky. Póly nemôžu žiť bez seba, hoci sa vymedzujú napätím. Všetko medzi nimi je ako piesok v presýpacích hodinách. Keď jeden pól dosiahne kritickú masu piesku, čiašky hodín obrátia. Tak je to aj so zemskými pólmi, ktoré sa periodicky menia.

Kto dáva, často väčšmi potrebuje sám... Kto pýta, neraz má toľko, že by mohol rozdávať.

Každý nevinne zavraždený život, i nenarodený, je klinec v Kristovej dlani...

Umenie je hyperbola. Ak použijete v umení farbu, rátať s tým, že bude tá istá farba desaťkrát silnejšia ako v realite. Tak je to aj so slovom, o to viac slovom expresívnym. Neznášam v akomkoľvek umení vulgarizmy. Trčia z neho ako vylomený lakeť.

Prešlo iba necelých tridsať rokov od pádu režimu, keď sa musel báť každý každého, keď sa účty vybavovali udávaním, keď sa žilo rozpoltene, inak doma, inak na verejnosti, keď podľa svedomia, integrálne, žila iba hrstka kresťanov. Bolo ich omnoho viac ako biblických desať spravodlivých. Po páde režimu, ktorý sa vyčerpával a viac už nemal čo ponúknuť okrem nového násillia, sa rozpoltená väčšina pridala s

potleskom na stranu spravodlivých. Ale nie nadtľho. Moc nad materiálnymi statkami padla do rúk prozápadných trockistov. Hlavy väčšiny sa naklonili smerom k Bruselu a Washingtonu. Väčšina spravodlivých už nemá síl protestovať proti obsahu tohto príklonu, pokorne sa pripravujú na odchod. Medzitým vyrastá nový odpor, ale opäť bez obsahu. Zlomený, rozpoltený národ už nevie, že cesta vedie svedomím, nie od koryta ku korytu, čo znamená od biedy ku biede. A tak aká môže byť budúcnosť? Opäť len utrpenie spravodlivých a zmierená rozpoltenosť väčšiny.

Nebojte sa poníženia. Semeno zahádzané blatom a hnojom vyrastie mocné a vysoko. Semeno na slnku vyschne bez úžitku.

Priznám sa, ani neviem, čo sa mi bridi viac, či moc, či antimoc, ktorá sa už nevie dočkať moci.

Dejiny sa odohrávajú v ľudskom vedomí, až následne na bojisku. Hranu, za ktorú sa dá neprepadnúť, ukazuje Kristus. Čím ďalej sa od neho naše vedomie vzdáľuje, tým viac sa približuje nevyhnutnosť katarzie na krvi.

Človek, ak sa premení na animálneho tvora, bez ducha, sa ľahko poddá drezúre... Už dnes to vidieť, ako stačí dvoma výstrelmi obrátiť ľudí naruby.

Vynachádzavosťou klamstiev síce evolucionizujeme v schopnosti získať moc, ale involucionizujeme mravne. Dôsledky sú časom neodvratné.

Kto nežije vo večnosti už tu a teraz, vníma náboženstvo len ako pilulu na bolesť hlavy. Ale náboženstvo je v skutočnosti náuka i prostriedok účasti pominuteľného na večnom a naopak. Nie ako metafora večného, ale ako večnosť premietnutá za brány raja, kde sme sa ocitli v dôsledku prvotného hriechu.

Len bláznovstvo viery spasí svet.

Posmech býva plač nad vlastnou nespôsobilosťou

Zásadná otázka: môže byť vlastenectvom obrana zločineckého režimu?

Sypte perly do válova, prasa zahynie od hladu...

Dobrý žiak si hľadá náročných učiteľov...

Umenie sa nepomestí do kože, uteká pred korupciou chvály, neposluhuje, ale slúži, je slobodné, keď miluje...

Pozorujem, že existuje čosi ako spravodlivá závisť. Touto čnosťou trpia zväčša opoziční politici...

Sociálne siete sú predzvestou budúcej spoločnosti, ktorá sa môže, ale aj nemusí stať globálnym koncentrákom. Je to ako so všetkým, čo je dobré. Každý vynález sa dá použiť na zlo aj na dobro. O palicu sa dá opierať, ale aj ňou udrieť. Môže byť berlou biskupa, ale aj kyjakom hromotĺka. Aj Guttenbergov vynález kníhtlače bol zneužitý na masové šírenie klebiet a lží. Tak aj sociálne siete, a hlavne ich využívanie, musia

byť naplnené mravným poslaním a obsahom. Inak sa stanú zbraňou hromadného ničenia.

Keď ma pochytil hnev, ktorý z dvoch bratov je múdry - ten, ktorý ma podpichuje do ešte väčšieho hnevu, alebo ten, ktorý sa ma usiluje utíšiť? Hnevom sa požiar nehasí, ale vodou a rozvahou. Ibaže by cieľom prvého brata bolo, aby mi zhorel dom.

Tieto umelo vyvolané krízy sú dobré na to, aby sa človek ubezpečil, kto je kto, kto vie myslieť vlastnou hlavou, koho názor kopíruje davovú psychózu, kto ju pomáha tvoriť a pod. Obraz je síce tristný, ale pravda je dobré východisko, na rozdiel od ilúzie.

Keď som uverejnil fotografiu portréту z tieňov plastových fliaš, chcel som poukázať na to, že zdanlivo nesúrodé a vzájomne nesúvisiace javy vyjavia svoju podstatu, keď na ne zasvietime zo správneho uhla. Až vtedy sa na pozadí premietne ich syntéza, portrét dobrého alebo zlého.

https://scontent.fbts4-1.fna.fbcdn.net/v/t1.0-9/28472277_2096346313725287_6065417802546509973_n.jpg?oh=32fbb6c3f593f3081a0cc766f523be3d&oe=5B07594E

Bývajú krásne súvislosti, ktoré nik neorganizoval. Úplnou náhodou sa mi pred oči dostali verše neznámeho básnika Alexandra Gavrilova, ako som už písal. Bol som nimi udivený, natoľko boli skvelé, a keď som sa dočítal o jeho predčasnej a tragickej smrti, napísal som mu báseň. Verše pohotovo preložil básnik Ivan Belokrylov do ruštiny, a vzápätí si ich prečítala pani Guseva, ktorá práve v ten deň cestovala do Rostova Velikom v Jaroslavskej oblasti, kde sa konal pamätný literárny večer, venovaný rostovskému rodákovi Alexandrovi Gavrilovovi. Účastníkom báseň v preklade predniesla a odovzdala náš pozdrav. No a v legendárnom moskovskom Ústrednom dome spisovateľov (CDL) sa konal literárny večer na pamiatku zosnulých básnikov, kde Ivan Belokrylov taktiež predniesol túto moju báseň. Mám rád takéto deje, ktoré sa odohrajú mimo mojej vôle. Odkedy píšem, nikdy som svoje básne nikomu neponúkol, hoci moja bibliografia predstavuje okolo tisíc jednotiek. Slovenský rozhlas ma za tridsať rokov takmer ani neodvysielal, televízia vôbec. Všetky knihy za ostatných tridsať rokov som vydal bez štátnej dotácie. S výnimkou piatich či šiestich rokov z dvadsiatich vydávam bez dotácie časopis Kultúra, ktorý je tribúnou nekomunistického a neliberálneho Slovenska. Nerobím mu reklamu zámerne, z tých istých dôvodov, prečo nikam neponúkam svoju tvorbu. Naopak, cítim uspokojenie, že sa pojašení liberáli radujú z mojich ťažkostí. Na obrázku je básnik Ivan Belokrylov počas literárneho večera v CDL.

https://scontent.fbts4-1.fna.fbcdn.net/v/t1.0-9/26992707_2114418482127611_9083601777834087764_n.jpg?oh=91e6608f4a2909cb66adabd1784e5c36&oe=5AE4E2DB

In:
<https://www.facebook.com/teodor.krizka?fref=ts>